

Ocena wiedzy i postaw zdrowotnych społeczeństwa w sytuacji pandemii COVID-19

Sandra Kundera¹, Paweł Rasmus², Anna Lipert³, Justyna Agier⁴, Elżbieta Kozłowska⁴

¹ Studenckie Koło Naukowe Psychologii w Medycynie, ² Zakład Psychologii Lekarskiej, Katedra Nauk Humanistycznych, ³ Zakład Medycyny Sportowej, ⁴ Zakład Immunologii Doświadczalnej

Wprowadzenie

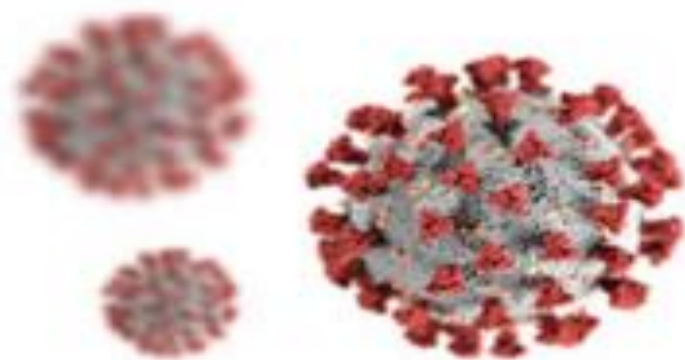
Ze względu na stosunkowo niedawne pojawienie się koronawirusa SARS-CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19, wiedza na jego temat jest dość niewielka. Nieustanne badania i poszukiwania przyczyn oraz metod leczenia, są w ostatnim czasie jednym z najczęściej poruszanych tematów w mediach. Internet i telewizja zdecydowanie ułatwiają dostęp do doniesień ze świata nauki, do zaleceń Ministerstwa Zdrowia (MZ) czy Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS). Niestety zdarza się, że odbiorcy takich komunikatów bagatelizują je, w wyniku czego mają duże braki w wiedzy dotyczącej profilaktyki COVID-19.

Cel pracy

Głównym celem pracy było zbadanie poziomu wiedzy na temat wirusa SARS-Cov-2 oraz zapobiegania zakażeniu. Kolejny cel to zapoznanie się z teoriami dotyczącymi przyczyn pojawienia się wirusa oraz sposobów jego eliminacji.

Materiały i metody

Badanie zostało przeprowadzone od kwietnia do lipca 2020 roku. Kwestionariusz zawierający 38 pytań został rozdyskrebowany wśród respondentów w formie ankiety internetowej. Kwestionariusz ankiety wypełniło 1651 osób w różnym wieku.

Wyniki

	tak	nie	nie wiem
Istnieje szansa na pełne wyzdrowienie z COVID-19	67,9%	3,6%	28,5%
Jest możliwość bezobjawowego przejścia choroby	96,0%	1,0%	3,0%
Witamina C chroni przed zakażeniem COVID-19	1,2%	86,9%	11,9%
Przyjąłbym/Przyjęłabym szczepionkę na COVID-19	67,8%	9,2%	23,0%
Zaszczepiłbym/zaszczepiłabym swoje dziecko na COVID-19	27,3%	4,2%	68,5%
Istnieje leczenie skierowane bezpośrednio na SARS-CoV-2	6,5%	77,5%	16,0%
Istnieje skuteczna szczepionka przeciwko COVID-19	0,8%	96,1%	3,1%
Zwierzęta domowe mogą być źródłem zakażenia	1,9%	91,0%	7,1%
Antybiotykoterapia jest skuteczną metodą leczenia COVID-19	2,1%	65,7%	32,2%
Do zakażenia może dojść u każdego człowieka	99,4%	0,6%	0,0%
Po kontakcie z chorym na COVID-19 należy udać się na kwarantannę	99,0%	0,4%	0,6%
Pojawienie się COVID-19 jest spowodowane wprowadzeniem sieci 5G	1,3%	84,9%	13,8%
Wysokie temperatury zapobiegają zachorowaniu na COVID-19	3,6%	80,1%	16,3%
Spożywanie alkoholu zapobiega zakażeniu	0,7%	96,4%	2,9%
Okres inkubacji SARS-CoV-2 wynosi 1-14 dni	91,8%	3,1%	5,1%
Chlorochina jest skutecznym lekiem na COVID-19	1,3%	83,9%	14,8%

Tabela 1 Odpowiedzi respondentów na pytania sprawdzające stan wiedzy

99,1% ankietowanych wskazało drogę kropelkową, jako najczęstszą drogę przenoszenia się SARS-CoV-2.

Najczęściej wybieranymi przez respondentów objawami COVID-19 była gorączka, kaszel oraz trudności w oddychaniu. Zdecydowanie rzadziej wśród odpowiedzi pojawiało się ogólne osłabienie, bóle mięśni oraz utrata powonienia lub smaku.

Respondenci najczęściej wskazywali unikanie skupisk ludzi, dokładne mycie rąk oraz noszenie maseczki w miejscach publicznych jako najskuteczniejsze formy ochrony przeciwko zakażeniu SARS-CoV-2. Wiele osób jako najlepszą ochronę przeciwko COVID-19 wskazało również noszenie rękawiczek ochronnych w miejscach publicznych, częste mycie rąk, oraz odwracanie głowy podczas kichania lub kaszlu.

Wśród respondentów najczęściej wybieranym źródłem informacji na temat COVID-19 były portale społecznościowe – w tym celu korzystało z nich 40% grupy badanej. 25,4% czerpało swą wiedzę z literatury naukowej, 14,1% z portali informacyjnych, a 10,5% wskazały telewizję jako źródło informacji o SARS-CoV-2.

	stale	bardzo często	często	czasem	nigdy
Myję ręce wodą i mydłem	64,4%	27,9%	7,3%	0,4%	0,1%
Stosuję środki dezynfekcyjne	21,8%	26,0%	25,8%	20,6%	5,8%
Unikam zatłoczonych miejsc	67,2%	23,6%	6,7%	1,9%	0,5%
Stosuję rękawiczki ochronne	35,8%	25,3%	20,3%	11,5%	7,2%
Unikam fizycznego kontaktu z osobami posiadającymi objawy COVID-19	87,0%	7,3%	3,8%	1,4%	0,5%

Tabela 2 Częstotliwość wykonywania poszczególnych czynności przez grupę badaną

Wnioski

- Poziom wiedzy jest średni
- Zdecydowana mniejszość wierzy w związek pomiędzy COVID-19, a siecią 5G.
- Niewiele osób miało też błędne przekonania dotyczące sposobów eliminacji wirusa tj. odkażanie górnych dróg oddechowych alkoholem, czy korzystne działanie wysokiej temperatury powietrza na usuwanie wirusa.
- Prowadzenie kampanii informacyjnych pomogłoby wyrównać dysproporcje w poziomie wiedzy.